

Pripomienky k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 385/2000 Z.z.

Uvedené pripomienky pokladáme za zásadné a žiadame, aby sa v pripomienkovom konaní takto brali na zreteľ.

K bodu 6

Údaje o činnosti súdov a sudcov sú vykazované aj v súčasnosti. Mechanické vykazovanie niektorých ďalších údajov môže viesť k predlžovaniu konania.

§ 27 ods. 2 písm. c/

Navrhujeme doplniť navrhovaný text „s označením počtu novopridelených reštančných vecí v priebehu kalendárneho roka“.

Dôvodová správa: V priebehu kalendárneho roka sudcovi v rámci sledovania zásady rovnomerného zaťaženia môže predseda súdu rozhodnúť o prerozdelení reštančných vecí, počet takýchto by na konci kalendárneho roka mohol skresliť výsledok, teda počet nevybavených reštančných vecí.

§ 27 ods. 2 písm. g/

Navrhujeme vypustiť, pretože sledovanie počtu verejne prejednaných vecí môže viesť k eliminácii rozhodovania v skrátených formách konania, ktoré sa stali významným inštitútom v oboch procesných kódexoch, používaných v konaní pred súdmi, slúžiacim na zrýchlenie konania.

§ 27 ods. 2 písm. h/

Navrhujeme vypustiť, pretože počítaním až na odpojednávané hodiny, môže dôjsť k umelému navyšovaniu počtu a zbytočnému predlžovaniu pojednávania.

Vykazovanie takýchto údajov nie je vhodné najmä pre sudy vyššieho stupňa, ktoré rozhodujú o opravných prostriedkoch a teda menej konajú verejne, resp. prieskum rozhodnutí nie je výkonnostne kvantifikovateľný počtom odpojednávaných hodín.

Ide o problematické ustanovenie v podmienkach okresných súdov v sídle krajských súdov, kde počas nariadenej pracovnej pohotovosti sudca nepojednáva, vzhľadom na veľkú zaťaženosť, čo má aj oporu v rozvrhu práce. Tieto značne nerovnomerné podmienky výkonu funkcie oproti ostatným súdom sú neobjektívne, pričom sa toto necitlivo môže odzrkadliť v hodnotení sudcu. Takýchto služieb sudca trestného úseku súdu absolvuje v roku na okresnom súde v sídle krajského súdu asi osem a viac.

§ 27 ods. 2 písm. i/

Navrhujeme vypustiť, lebo údaj nemá reálnu výpovednú hodnotu vzhľadom na výrazne odlišnú obtiažnosť a kvantitu matérie jednotlivých vecí, patriacich do tej istej (do toho istého registra zapisovanej) agendy.

§ 27 ods. 2 písm. j/

Navrhujeme doplniť „s uvedením počtu rozhodnutí prejednávanych sudcom, keď došlo k rozhodnutiu Ústavného súdu SR v čase prejednávania veci hodnoteným sudcom, avšak k prietahom v konaní došlo pred pridelením veci hodnotenému sudcovi.“

§ 27 ods. 2 písm. k/ a § 27 ods. 3

Navrhujeme vypustiť, pretože stupeň výkonnosti sudcu je v dôsledku toho výrazom len číselného pomeru k aritmetickému priemeru výkonu v jednotlivých agendách, pričom skutočná výkonnosť sudcu môže byť v úplne inom vzťahu k reálnemu výkonnostnému priemeru.

§ 27 ods. 4 a ods. 5 druhá veta

Navrhujeme vypustiť zverejnenie výkazu na webovej stránke Ministerstva spravodlivosti SR. Zverejnenie takýchto údajov o sudcovi môže viesť k celkovému zneváženiu predstaviteľov súdnej moci v očiach účastníkov konania a mohlo by viesť k uplatňovaniu bezdôvodných námietok zaujatosti sudcov, predlžovaniu súdnych konaní rôznymi obštrukciami, spochybňovaním práce sudcu, ak by mal byť sudca takto hodnotený len na základe údajov obsiahnutých vo výkaze. Sudca ako ústavný činiteľ by nemal byť hodnotený, ak predstavitelia ostatných mocí, zákonodarnej a výkonnej, takto hodnotení nie sú. Nerovnováha v postavení ústavných činiteľov je kontraproduktívna a navyše, nie je realizovaná ani v iných profesiách (verejnosť nemá prístup k hodnoteniu iných predstaviteľov verejnej moci). Postačuje preto uvedené informácie ponechať v osobnom spise sudcu, prípadne k dispozícii na pracoviskách súdov.

Navyše, ak predseda súdu zistí faktický deficit výkonnosti sudcu, je povinný prijímať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov aj podľa doterajšej zákonnej úpravy.

K bodu 7

K hodnoteniu ako inštitútu slúžiaceho na posúdenie profesionálnej úrovne sudcov v zásade možno mať námietky. Aj doterajšia úprava však umožní hodnotiť sudcu v potrebných prípadoch, teda ak sa zúčastňuje výberového konania, na návrh orgánu, ktorý môže podať návrh na disciplinárne konanie (teda ak možno pochybovať o uspokojivých pracovných výsledkoch sudcu), alebo ak o hodnotenie sudca sám požiada.

Periodické hodnotenie všetkých sudcov hrozí paušalizáciou a formalizmom a odčerpá časť sudcovských kapacít, ktorých nie je nazvyš pri samotnej rozhodovacej činnosti v rozsahu súdnej pôsobnosti. Na periodický prieskum nedostatkov postupu vo volení a pri rozhodovaní súdov (sudcov) slúžia revízie, ktoré popri riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkoch zabezpečujú, že sudca je pri výkone funkcie dostatočne kontrolovaný. Túto prieskumnú mozaiku lepšie doplní efektívnejšie využívanie hodnotiacich mechanizmov, pokrytých súčasne platnou úpravou, a to práve preto, že nejde o „pasové“ hodnotenie, ale hodnotenie individuálne, alebo len obmedzeného okruhu účastníkov výberového konania. Na to potom nadväzuje navrhovaná sankčná úprava v ustanovení § 116 (body 14 a 16), s ktorou možno súhlasiť (s ďalej uvedenými výhradami).

§ 27a ods. 1

Navrhujeme vypustiť písm. a/. V prípade vypustenia písm. a/ označenom ako b/ zmeniť periódu ďalšieho hodnotenia na dva roky po prvom hodnotení so záverom „nevyhovujúci“, nakoľko obdobie jedného roka je príliš krátke na nové komplexné vyhodnotenie činnosti sudcu.

§ 27b ods. 2

Navrhujeme zmeniť takto: „Hodnotenie vykonáva predseda súdu“ vypustiť a nahradiť textom „Hodnotenie vykonávajú traja funkčne najstarší sudcovia“.

§ 27d ods. 1

Navrhujeme zmenu textu takto „Prieskum podľa § 27c ods. 1 písm. a/ vykonáva trojčlenná komisia zložená zo sudcov určená sudcovskou radou súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu;“

§ 27d ods. 4

Navrhujeme zmeniť text ustanovenia takto: za slovo sudcovi zmeniť text „najviac 35 bodov“.

§ 27e ods. 1 písm. c/

Navrhujeme upraviť hranicu pásma na 50 a menej bodov, keďže ide o hodnotiacu hranicu, ktorá môže privodiť stratu funkcie sudcu.

§ 27e ods. 4

Navrhujeme nasledovné znenie druhej a tretej vety: „Ak osoba, ktorá vykonáva hodnotenie sudcu, jeho námietkam úplne nevyhoví, rozhodne o sporových otázkach, vrátane bodového hodnotenia podľa § 27b ods. 4 až 6, sudcovská rada súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu, a ak ide o hodnotenie podľa § 27a písm. e/ (podľa nášho vyššie uvedeného návrhu písm. e/) súdna rada. Po rozhodnutí príslušnej sudcovskej rady alebo súdnej rady je hodnotenie sudcu konečné.“

Dôvodom je okolnosť, že hodnotiacia osoba, teda predseda grémia, kolégia, plénom zvolený sudca špecializovaného trestného súdu môže dvoj alebo trojnásobne negatívnym hodnotením privodiť preloženie sudcu na súd vyššieho stupňa alebo odvolanie sudcu z funkcie. Nie je pritom aj podľa predloženého návrhu zrejmé, či na základe mechanizmu upraveného v § 27e ods. 4 môže osoba, ktorá vykonáva hodnotenie sudcu (§ 27b) zasahovať do bodovej klasifikácie hodnotiacej komisie (§ 27d ods. 4) a predsedu súdu (§ 27d ods. 6).

§ 27g

Zverejňovanie hodnotenia sudcu (§ 27g) môže viesť ku obštrukciám účastníkov konaní, ktorí budú zneužívať aj relatívne vyššie bodové ohodnotenie na „odmietanie“ zákonného sudcu. Účastník musí pristupovať k zákonnému sudcovi a rovnako aj ku svojim povinnostiam v konaní vždy s rešpektom. Preto navrhujeme toto ustanovenie vypustiť.

Trestné sudy, najmä v sídlach krajských súdov značne zaťažuje aj rozhodovanie o väzbe, procesne spojené buď to s výsluchom podľa § 72 ods. 2 Tr. por. alebo neverejným zasadnutím za účasti obvineného obhajcu i prokurátora v senátnych veciach v zmysle § 302 ods. 2 Tr. por., táto

zaťaženosť alebo výkon sa však nikde neodzrkadlí a už vôbec nie v navrhovanom ustanovení § 27, na takýchto súdoch je totiž väzobných vecí nepomerne viac ako na ostatných okresných súdoch a vyžadujú nepomerne viac času.

K bodu 12

§ 30 ods. 13

Navrhujeme vypustiť.

Ide o neprimeraný zásah do súkromia sudcu, ktorý je evidentne motivovaný snahou premiérovať sudcov za nimi podané antidiskriminačné žaloby, na uplatnenie ktorých majú právo ako každý iný občan.

K bodu 19

§ 119 ods. 1 a ods. 2

Navrhujeme vloženie slov „dva členovia musia byť sudcovia a“ za slovom „ktorého“ (§ 119c ods. 1) a slovo „traja členovia musia byť sudcovia“ za slovom „ktorého“ (§ 119c ods. 2) vyjadriť princíp, že disciplinárny senát je vždy väčšinovo zložený zo sudcov.

K bodu 34

§ 150 ods. 2

Formulácia je príliš všeobecná vo vzťahu k posudzovaniu disciplinárnej zodpovednosti sudcu a v tomto rozsahu vo vzťahu k hmotnoprávnej subsidiarite trestného zákona. Nerozlišuje ustanovenia všeobecnej a osobitnej časti tohto zákona.

V rámci všeobecnej časti trestného zákona (ktorá je na tento účel použiteľná) je z hľadiska budúcej aplikačnej interpretácie problematické, ktoré z inštitútov tam upravených sa použijú (ich použitie nie je podľa navrhovaného znenia dotknutého ustanovenia vylúčené povahou veci) a aké bude ich „primerané“ použitie v oblasti disciplinárnej represie.

Je potrebné zakomponovanie do znenia novelizovaného zákona pravidlo o časovej účinnosti (§ 2 ods. 1 TZ, ktoré zodpovedá čl. 50 ods. 6 Ústavy). Otázkou je však použitie úpravy pokračovacieho trestného činu, úhrnného a súhrnného trestu a podobne.

K bodu 36

§ 151w ods. 2

Bez ohľadu na návrh vypustiť periodického hodnotenia sudcov, resp. subsidiárne vo vzťahu k jeho neprijatiu potom platí, že je neprimerané, aby boli najskôr hodnotení sudcovia s najdlhšou dobou výkonu funkcie sudcu, periodické hodnotenie podľa § 27a ods. 1 písm. a/ by malo byť v tomto smere jednotné a päťročná doba by mala začať plynúť od účinnosti navrhovanej úprav a to bez

ohľadu na dĺžku výkonu funkcie sudcu.

§ 151x

Rovnako ide o neprimeraný zásah do súkromia sudcu, ktorý je evidentne motivovaný snahou premiérovať sudcov za nimi podané antidiskriminačné žaloby, na uplatnenie ktorých majú právo ako každý iný občan.